

CINE-FILO: DE LA CINEFÍLIA A LA FILOSOFIA

Visionatge del film *1984* de Michael Radford

Martina Ize

Estudiant de Filosofia. Universitat de Girona

Com a ex-estudiant de l'institut Sant Feliu de Guíxols i del promotor d'aquest projecte, he volgut tornar a iniciar-me a la dinàmica educativa que exerceixen a Sant Feliu de Guíxols en la qual s'usa el cinema com a pràctica educativa. Però aquesta vegada des d'una posició diferent, ja que ara estic cursant el primer any del grau de Filosofia a la Universitat de Girona i soc voluntària a l'associació Filosofia Ara, la qual m'ha permès formar part d'aquest pla.

El Cine-Filo és una activitat que es duu a terme des del gener del 2022 i va néixer amb la motivació de promoure la reflexió de temàtiques actuals explicades a través del cinema. L'activitat inspirada en el projecte *Pensar amb el cinema* del grup IREF es va adoptar en el programa de l'institut Sant Feliu de Guíxols per poder introduir als alumnes una nova didàctica extraescolar i també es va obrir les portes al públic que hi volgués acudir.

Durant aquests quasi dos anys s'han realitzat al voltant de 20 sessions del Cine-Filo en les quals no només es visualitza una pel·lícula sinó que posteriorment també es fa una reflexió en mans d'un ponent expert en alguna temàtica suggerida al film. D'aquesta manera es promou el pensament crític i conscient alhora que serveix als alumnes per a pujar nota en algunes assignatures, amb les condicions d'haver assistit i haver contestat unes preguntes d'opinió personal sobre el que els ha fet pensar i el que els ha aportat veure la pel·lícula i escoltar el ponent.

Durant les sessions que s'han realitzat es va rebre a ponents amb els quals es va poder dialogar com: el doctor en medicina pública i secretari del Comitè de Bioètica de Catalunya, Josep Mª Busquets, que va fer qüestionar els límits de la bioètica a l'hora d'experimentar amb vides humanes. El professor de filosofia Jordi Beltran del Rey, que va introduir la reflexió del mite de la caverna de Plató i el paral·lelisme que té amb les xarxes socials. També el doctor en Filosofia Nemrod Carrasco el qual va abordar temes com la xenofòbia, el racisme, els valors i els prejudicis, d'entre d'altres experts en diferents temàtiques. Els ponents suggereixen reflexions i obren les portes a debats

comuns entre el públic per tal que tothom pugui expressar les seves idees sobre la pel·lícula i les idees que mostra.

El projecte va començar dirigint-se a alumnes de les assignatures de Psicologia i Filosofia, però cada cop s'obre més als diferents departaments que hi poden aportar alguna cosa. Per exemple, des de l'any passat es projecten una de cada tres sessions en V.O per tal que el departament d'anglès de l'institut pugui participar en aquesta activitat i els alumnes la puguin aprofitar per més d'una assignatura.

El passat 14 de desembre es va emetre la pel·lícula *1984* (*Nineteen Eighty-Four*) dirigida per Michael Radford. La cinta inspirada en la cèlebre novel·la *1984* de George Orwell, (1949) ens va fer pensar en com l'individu pot quedar totalment anul·lat quan es troba sota la influència d'un govern repressiu. No només l'experiència del Cine-Filo sinó que la mateixa pel·lícula ens impulsa a fer servir el pensament crític i ens convida a discernir el que ens influeix i no en la realitat i com ho afrontem en col·lectiu des d'una cultura i una llibertat determinada.

L'element conegut com "el gran germà" és aquest ull que ho veu tot des d'una visió omniscient i que és capaç de controlar-ho tot en tot moment, és el que fa que tots els ciutadans es conformin a seguir el règim del partit. És un "personatge" il·lusori creat per la mateixa autoritat per crear una distorsió de la realitat i que el poble ja no sàpiga què i com ha de pensar. Tots deuen estimar i adorar "el gran germà" i basar la seva vida en el fet que hi ha un ésser superior que els vigila constantment i al qual no poden fallar mai. Juntament amb el partit homogeni que controla directament la població i que respon amb lleialtat a aquest superior, tot plegat es torna una distopia bastant aplicable a una realitat propera si conspirem una mica. L'individu perd la noció del que sap i no sap i tot el seu coneixement recau en la ignorància provocada pels qui controlen els habitants d'Oceania i sembla que l'única cosa que pot salvar al protagonista de caure en el seu totalitarisme és la rebel·lió i l'amor. Tanmateix, aquestes dues coses el faran patir doloroses tortures per tal d'adoctrinar-lo.